

KÚRIA

Bfv.II.163/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. május 26. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője felülvizsgálati indítványát elbírálva a Nagykőrösi Városi Bíróság 1.B.53/2011/15. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.846/2012/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nagykőrösi Városi Bíróság a 2012. október 2. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 1.B.53/2011/15. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (1978. évi IV. tv. - a továbbiakban Btk. - 187.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja, és ezért őt 1 évi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetésre, valamint 2 évi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

A terhelt és védője által a terhelt felmentése érdekében bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2013. június 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.846/2012/6. számú végzésével a városi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A terhelt marasztalása alapjául szolgáló elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállást másodfokú végzésében a Budapest Környéki Törvényszék több vonatkozásában kiegészítette, illetve helyesbítette. A másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített - ekként az felülvizsgálati eljárásban irányadó -

tényállás szerint a terhelt 2008. december 6.-án 16 óra 10 perc körüli időben lakott területen belül kb. 37-40 km/h sebességgel vezette a Peugeot 206 típusú személygépkocsit, melynek jobb első ülésén F.-né P. É. M. utazott. Ugyanebben az időben a C. út 11/c. szám előtt táblával jelzett, jól látható kijelölt gyalogos átkelőhelyen, a D. Gy. út felől a G. utca irányába, gyalogosan közlekedett a piros kötött sapkát, zöldes-szürke kabátot és fekete nadrágot viselő K. M. sértett. A gyalogos úttestre való lelépésekor a terhelti gépkocsi az elütési helytől mintegy 54-58 méterre volt.

A közlekedés feltételeit ekkor esős idő, éjszakai, közvilágítás nélküli látási viszonyok, hibátlan, nedves felület, aszfalt burkolatú úttest jellemezte. A baleset idején 16 óra 10 perckor a közvilágítás nem működött, annak bekapcsolása 16 óra 13 perc és 16 óra 14 perc között történt meg. Az adott útszakaszon a megengedett legnagyobb sebesség 50 km/h volt. A baleset helyszíne előtt közvetlenül a városközpont irányába „Kijelölt gyalogos átkelőhely”, valamint 49 méterre „Vigyázz! Gyerekek!” feliratú fényvisszaverős jelzőtábla volt kihelyezve.

A terhelt haladása során a tőle elvárható figyelmet és körütekintést elmulasztva nem észlelte a neki balról jobbra a kijelölt gyalogos átkelőhelyen kb. 5,8 métert már behaladó sértettet, akit a jobb oldali forgalmi sávban kb. 35-40 km/h sebességgel a gépkocsi bal elejével elütött. A balesetet követően a sértettet az Országos Mentőszolgálat munkatársai a Kórházba szállították.

A baleset következtében, azzal közvetlen okozati összefüggésben a sértett jobb oldali szárcapocs-csont törését, a bal oldali combcsont törését, jobb oldali medencecsont törését, kétoldali medencetörést, kétoldali sorozat bordatörést, vérmellet, aránylag kis terjedelmű lágyburok alatti vérzést, agyvizenyőt, kisagyi beékelődést szenvedett el, amely sérülések súlyossága miatt elhunyt. A sértett halála a gépkocsi általi elütés következtében kialakult külső-belső sérülések hatására fellépő balesetes idegrázkódtatás miatt állt be.

A baleset oka az volt, hogy a terhelt megszegte a KRESZ 43.§ (1) bekezdésében foglalt közlekedési szabályt.

A jogerős határozat a tényállásként jelölt résztől elkülönülően, de rögzíti, hogy a terheltnek az adott rossz látási viszonyok között sebességét a gyalogos átkelőhelyet megközelítve legalább 27-30 km/óra-ra kellett volna csökkentenie, hogy a balesetet elkerülhesse, továbbá, hogy egy szemből érkező autóbusz már 70-80 méterről észlelve a gyalogost lelassított a gyalogos átkelőhely előtt, ekként biztosítva a gyalogos biztonságos áthaladását.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványát a védő a Be.416.§ (1) bekezdés a) pontjára alapozta. Arra hivatkozott, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, ezért elsődlegesen a terhelt felmentését, másodlagosan a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Indítványa indokolása körében a védő a terhelt gondatlansága hiányára hivatkozott. A védő álláspontja szerint az adott körülmények között a terhelt nem láthatta előre, hogy gyalogos átkelőhelyet közelít meg, ezért az általa megválasztott sebesség eltúlzottnak nem tekinthető, a helyismerettel nem rendelkező, folyamatos kocsisorban haladó terhelt a sértett észlelésekor elütését már nem tudta elkerülni. A baleseti helyszín részletes elemzése körében a védő a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ), az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII.21.) KM rendelet, valamint a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről szóló 83/2004. (VI.4.) GKM rendelet, valamint az útburkolati jelek tervezési és létesítési előírásairól szóló 11/2001. (III.13.) KöViM rendeletnek és mellékleteinek tartalmát felidézve, a gyalogos átkelőhely kialakításának és jelzésének nem megfelelő voltára hivatkozva igyekezett a terhelt gondatlanságát negligálni.

A Legfőbb Ügyészség BF.243/2014/1-I. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot hatályában fenntartását indítványozta.

A legfőbb ügyészi álláspont szerint törvényben kizártak a védőnek mindazon hivatkozásai, amelyek a jogerős határozat történeti tényállásában foglaltakkal és tényállásba tartozó megállapításaival ellentétesek, ugyanakkor pedig az irányadó tényállásban rögzítettek alapján a KRESZ 25.§ (1) bekezdésében, 43.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapul vétele mellett a terhelt gondatlanságának megállapítása a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló, amiből következően bűnössége megállapítása, cselekménye minősítése és a kiszabott büntetés is törvényes.

A terhelt védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a Be.424.§ (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be.423.§ (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban foglalt okból, továbbá a hivatalból vizsgálandó, a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában megjelölt eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül a támadott határozatot. Felülbírálata során a megjelölt körbe eső eljárási szabálysértést nem észlelt, a védő indítványát pedig - a legfőbb ügyészi átiratban

foglaltakkal egyezően - részben a törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak találta.

A felülbírálat kereteit illetően helytállóak a legfőbb ügyésznek arra vonatkozó észrevételei, hogy törvényben kizártak a védőnek mindazon felülvizsgálati hivatkozásai, amelyek a jogerős határozat ténymegállapításaival nem egybevághók. A Be.423.§ (1) bekezdése értelmében ugyanis a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. E rendelkezésből következően a terhelt büntetőjogi felelőssége a védő által hivatkozott felülvizsgálati okból kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által helyesbített és kiegészített tényadatokon alapulón vizsgálható. Nem vehetők figyelembe a felülvizsgálati indítvány olyan hivatkozásai, amelyek e megállapításokkal ellentétesek vagy a megállapítások sorában nem szerepelnek. (Így például nem vehető figyelembe az a hivatkozás sem, hogy a terhelt folyamatos kocsisorba haladt, mivel a jogerős ítélet ilyen megállapítást nem tartalmaz.)

Rá kell mutatni arra is, hogy a terhelt büntetőjogi felelőssége szempontjából a védő által hivatkozott közlekedés szervezési jogszabályi rendelkezéseknek önmagukban jelentőséget tulajdonítani nem lehet, azok csak a terhelt gondatlansága vizsgálata körén belül juthatnak jelentőséghez, mivel a közlekedés résztvevőitől a közlekedési szabályok megtartása abban esetben is megkövetelendő, ha a forgalom szabályozás, a közúti jelzések elhelyezése során egyes jogszabályi rendelkezések nem kerültek kellően figyelembevételre. A közlekedés résztvevője a közúti jelzéseket, a KRESZ vonatkozó rendelkezéseit ilyen esetben sem bírálhatja felül, büntetőjogi felelőssége szempontjából csak az vizsgálható, hogy a közlekedési szabályok megtartására az adott körülmények között a lehetősége megvolt-e, az az adott körülmények között elvárható volt-e, vagyis az esetleges szabályszegés vonatkozásában legalábbis a gondatlansága megállapítható-e.

A Kúria ezért részleteiben nem is vizsgálta a védő által hivatkozott rendeleti szabályok összességét, kizárólag azokat, amelyek a terhelt gondatlansága megállapítása szempontjából jelentőséggel bírtak.

A védő felülvizsgálati indítványában hivatkozott Be.416.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a bíróság jogerős ügyszózat ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnössége megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A védő az anyagi jogszabálysértést a terhelt gondatlansága hiányában látta.

A Btk.14.§-ában foglaltak szerint gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta.

A jogerős határozatot hozó bíróságok a gondatlanság utóbbi formáját, vagyis a tőle elvárható figyelem vagy körültekintés elmulasztását rótták fel a terheltnek. A mulasztás a KRESZ 43.§ (1) bekezdéséhez kapcsolódott, melynek értelmében kijelölt gyalogos átkelőhelyen a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni. Sebessége megválasztásakor a terhelt azért nem járt el a tőle elvárható gondossággal, mivel teljes mértékben tisztában volt a védő által hivatkozott kedvezőtlen környezeti körülményekkel vagyis hogy általa ismeretlen lakóterületen, esőben nem működő közvilágítás mellett - amely egyébként nem azonos a védő felülvizsgálati indítványában hivatkozott közvilágítás nélküli útszakasszal - haladt. Az irányadó tényállásban rögzítettek szerint a baleset helyszíne előtt 49 méterre „Vigyázz! Gyerekek!” feliratú fényvisszaverős jelzőtábla volt kihelyezve. A szemközti sávban érkező autóbusz vezetője 70-80 méterről észlelve a gyalogost lassított, ekként biztosította a gyalogos gyalogátkelőhelyen történő áthaladását. Figyelembe véve a KRESZ 43.§ (2) bekezdésében írtakat, mely szerint a járművezetőjének a kijelölt gyalogos átkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges a gyalogos átkelőhely előtt meg is tudjon állni, továbbá a 25.§ (1) bekezdésében írtakra, mely szerint a járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak megfelelően kell közlekedni, a terhelt hanyag gondatlansága felróható a tőle elvárható figyelem és körültekintés elmulasztása folytán, mivel az adott közlekedési környezetben és szituációban még az általa megválasztott 37-40 km/óra sebesség is eltúlzottnak tekintendő. Nem tévedtek ezért az eljáró bíróságok, amikor a sértett elütése és az elütéssel okozott eredmény vonatkozásában a terhelt bűnösségét gondatlansága folytán megállapították. Az alkalmazott jogkövetkezmény vonatkozásában törvénysértés ugyancsak nem állapítható meg.

A Kúria a kifejtettekre figyelemmel a terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten

*előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat
hozatalát a Kúria mellőzheti.*

Budapest, 2014. május 26.

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó
bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*tisztviselő
Bné*